O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI ... PALATASI
290901

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

2001 йил 26 сентябрь чоршанба
Сотувда эркин нархда
№ 198 (2760)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ БИЛАН ЯКДИЛМАН

Финляндиянинг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва мухтор элчиси бўлиб хизмат қилаётган чоғимда мустақил демократик давлатнинг шаклланиши, унинг ижтимоий-маънавий жиҳатдан юксалишининг шоҳиди бўлиб, иқтисодий ривожланиш босқичларини кузатишга муяссар бўлганман.

Бой тарихий меросга эга ва келажаги буюк бу ажойиб ўлка дипломатик хизматимнинг ёрқин саҳифаларидан бири сифатида бир умрга ёдимда қолади.

Шубҳасиз, Ўзбекистоннинг янги тарихи Президент Ислом Каримовнинг номи билан боғлиқ. Бу жасоратли инсон, ўз халқининг ҳақиқий фидойиси билан бир неча бор мулоқотда бўлиш бахтига мушарраф бўлдим. Унинг иродаси ва узоқни кўра билиш қобилияти туфайли бугунги кунга келиб Ўзбекистон минтақадаги дадил ривожланиб, хорижий сармоядорларнинг юксак ишончини қўлга киритган давлатлардан бирига айланди.

Комил ишонч билан айтишим мумкинки, Ислом Каримовнинг феномени шундан иборатки, у халқни ижтимоий-иқтисодий ҳалокатдан асраб қолиб, жамиятда миллатлараро тотувлик, тинчлик ва барқарорликни сақлаган ҳолда мамлакатни ўз тараққиёт йўли билан гуллаб-яшнаш сари олиб борди.

Ўзбекистон раҳбари жаҳон ҳамжамиятида халқаро терроризм тинчлик ва барқарорликка солаётган таҳдиднинг кўламларини чуқур ҳис эта оладиган сиёсатчидир. Таъкидлаш жоизки, Финляндиянинг собиқ президенти М.Койвистонинг 1992 йилда Ўзбекистонга ташрифи чоғида минтақавий хавфсизликни таъминлаш масалалари музокараларда алоҳида ўрин эгаллади.

АҚШда содир бўлган ғайриинсоний ва қабиҳ террористик хуружлар Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримовнинг БМТ доирасида терроризмга қарши кураш халқаро марказини ташкил этиш ҳақидаги ташаббусининг кечиктириб бўлмас ва долзарблигини яна бир бор исботлади.

Ишончим комилки, давлатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги дўстона алоқалар ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик бундан кейин ҳам бутун дунёда тинчлик ва барқарорлик манфаатлари йўлида ривожланаверади.

Фурсатдан фойдаланиб Ўзбекистон халқини миллий байрам — Мустақилликнинг 10 йиллиги билан табриклаб, чин қалбимдан бахт, тинчлик-хотиржамлик ҳамда ҳур ва мустаҳкам давлат қуришда муваффақиятлар тилаб қоламан.

Антти КОЙСТИНЕН,
Финляндия.
("Жаҳон" АА).

Кузги дон экиш қизғин

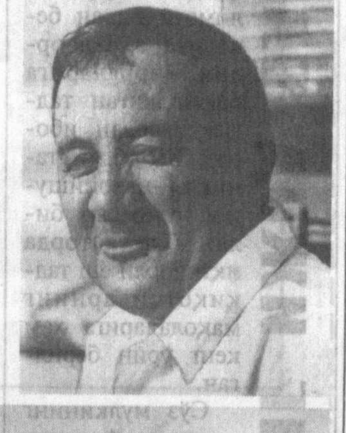

Асл бободеҳқон ерга уруғ сочар экан, энг аввало, мўл ва сифатли ҳосил олишни, эл-юрт дастурхонини тўкин-сочин қилишни ўйлайди. Бу олижаноб мақсаднинг рўёби эртанги ҳаракат ва фидокорона меҳнатга кўп жиҳатдан боғлиқдир. Нега десангиз, деҳқончиликда ҳар дақиқани ғанимат билган ютади. Мана, фикримизга мисол: Сирдарё вилоятининг Ховос туманида кузги ғалла экиш уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Ушбу тумандаги «Туркистон» ширкат уюшмасида эса экиш ишлари ниҳоясига етай, деб қолди.

СУРАТЛАРДА: уруғлик дон сеялкага солинаётган пайт; уюшма бош ҳосилоти Шарифилло Каримжонов экиш ишларида бош-қош; механизатор (чапдан ўнгга) И.Мустафоқулов, уюшма раиси А.Тойлоқов, оилавий пудрат бошлиғи Э.Мамдўстов, механизатор Р. Алимов ва гараж мудири Ҳ. Рустамов экишга мўлжалланган дон сифатини кўздан кечиришмоқда.

Б.ТЎРАЕВ (ЎзА) олган суратлар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

К.Н.Тўлагановни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари лавозимига тайинлаш тўғрисида

Козим Носирович Тўлаганов Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2001 йил 25 сентябрь.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

К.Н.Тўлагановни Тошкент шаҳар ҳокими вазифасидан озод қилиш тўғрисида

Козим Носирович Тўлаганов бошқа ишга ўтиши муносабати билан Тошкент шаҳар ҳокими вазифасидан озод қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2001 йил 25 сентябрь.

Шарҳловчи минбари

ТАРИХИЙ ИМКОНИЯТ

Яқинда «Моҳият» саҳифаларида бир иқтибос ўқидиму бу газетага меҳрим янада ошди. Менга қаттиқ таъсир қилган калом қуйидагича: ***«Ҳадсиз имкониятлар ҳаммага ҳам рўбарў бўладию, бироқ кўплар унга дуч келганларини ҳатто билмай қоладилар. У. Ченнинг.»*** **Бу гап неча асрлар илгари айтилган эса-да, худди бугун сиз ва бизга қаратилгандай. Ҳа, мутафаккирларнинг мушоҳадаси замон ва маконни тан олмас экан.**

Инсон ўз ҳаёти давомида уч марта Ҳазрати Хизрга дуч келармиш, унинг бирортасини пайқаб қолиб, ўз тилагини айтса, албатта, бажо бўлармиш. Шарқда тарқаган бу ривоятда ҳам аксарият бой берилган имкониятлар назарда тутилади. Хўш, биз ўз ҳаётимизда рўбарў келган ҳадсиз имкониятларни англаяпмизми, ушлаган қўлларимиз ичида Хизрнинг дастини қўйиб юбормаяпмизми?

Албатта, имконият деган тушунчани ҳар ким турлича талқин қилади. Айтайлик, поезднинг охирги рейсига сўнгги дақиқаларда илиниб қолган йўловчи ҳам муҳим имкониятни қўлга киритганидан мамнун бўлиши мумкин. Лекин кўзимизни каттароқ очиб, қаршимизда қандай улкан имкониятлар турганлигини ҳис эта билишимиз ижтимоий аҳамият касб этувчи ҳодисадир.

Дўппини олдимизга қўйиб ўйлайлик. Миллатимизнинг асрий тарихида бетакрор бўлган замонда яшаяпмиз. Яна неча асрлар ўтгандан кейин ҳам истиқлолнинг илк даврида ҳаёт кечирган авлодни келажак насллар ёдга олади. Шунчалар тарихий фурсатларга дахлдор эканмиз, «Буёғи нима бўларкин?» деб кутиб туришимиз тўғри келадими?!

Сезиб турибман; баъзилар мустақилликка эришган бўлсак, бизни Йўлбошчимиз тўғри йўлдан бошлаб кетаётган бўлса, яна нима қилиш керак, дея эътироз билдиришлари мумкин. Албатта, миллат тарихининг ушбу даврида Ислом Каримовдай Юртбошининг насиб этгани — халқимизнинг бахти. Бу Ўзбекистон учун беқиёс имконият. Айни пайтда Юртбоши жорий қилаётган ислоҳотларни бутун вужудимиз билан қўллаб-қувватлаш, бу буюк ниятни англамаганларга англатиш, фақат нафсидан бошқа нарсани ўйламаган зотларнинг турли фисқу фасодларига зарба бериш сиз ва бизнинг зиммамизда турган улкан имконият эмасми?!

Ўтган ўн йиллик муддат Ўзбекистон танлаган йўлнинг нақадар ҳаётбахш эканлигини кўрсатди. Эндиликда ислоҳотлар муқаррарлиги, эртанги кунга ишонч туйғуси қанча кўп одамнинг тафаккуридан жой олса, амалий натижаларимиз кўлами шунча кенгаяди. Бу йўлда энг хавфли тўсиқ лоқайдлик ва боқимандаликдир.

Баъзан яқин кишимизнинг хонадонида тўй-маърака бўлиб қолса, тўрт-беш кунимизни ҳадя қилиб юборамиз. Сабаби — ўзбекчилик деймиз. Оқсоқол ёзувчиларимиздан бирининг «Агар халқимиз бошқа ишларда ҳам ошга боргандек уюшганида, анча илгарилаб кетардик» деган гапида ҳақиқат бор эмасми?! Қаранг, биргина одамгарчилик деб шунча умримизни сарфлаймизу баъзан жамият ҳаётининг тақдирига дахлдор масалаларга вақт тополмаймиз.

Эҳтимол, шахсий ҳаётимизда рўбарў келган имкониятни илғамай қолсак, бизни тушуниш мумкин. Лекин миллат олдидаги тарихий имкониятларни қўлдан беришимизни келгуси авлод кечирадими? Улкан мақсадларга фақат юксак ғоялар элтиши мумкин. Бу баландпарвоз гап эмас. Инсониятнинг асрлар мобайнида кашф этган хулосаси бу. Модомики биз абадий муҳрланиб қоладиган даврда — ўтиш палласида яшаётган эканмиз, одимларимиз ҳам, ён-атрофга муносабатимиз ҳам шунга яраша бўлмоғи керак. Айрим шахслар эмас, бутун халқ ўз олдига қўйган мақсадни англаб, олға интилса, буюк келажак реал воқеликка айланади. Демак, бизни нурли келажак сари ундаётган йўлчи юлдуз — миллий истиқлол ғоямизни қалбларимизга жойлаб Юрт тинчлиги, Ватан тараққиёти, Халқ фаровонлиги йўлида якдил бўлиш чексиз имкониятимиздир.

Шуҳрат ЖАББОРОВ.

Маънавият ва маърифат кенгаши мажлиси

Республика Маънавият ва маърифат кенгашининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Унда тегишли вазирлик, қўмита, уюшма, бирлашма, идоралар раҳбарлари, шунингдек, жамоат ташкилотлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.

Бош вазир ўринбосари, мазкур кенгаш раиси Ҳ.Кароматов бошқарган ушбу мажлисда мамлакатимизни янада тараққий эттириш юзасидан белгиланган ижтимоий-иқтисодий, маданий-маърифий ислоҳотлар Маданият ишлари вазирлиги тизимида қандай амалга оширилаётганлиги атрофлича таҳлил этилди.

Мажлисда маданият ишлари вазири Х.Жўраев, Ёзувчилар уюшмаси раиси А.Орипов, "Ўзбекнаво" эстрада бирлашмаси бош директори Б.Абдураҳимов, "Ўзбекрақс" миллий рақс бирлашмаси раҳбари Ю.Исматова, Бастакорлар уюшмаси раиси Р.Абдуллаев, Темурийлар тарихи давлат музейи директори Н.Ҳабибуллаев, Маданият ишлари вазирининг биринчи ўринбосари Э.Эрназаров ва бошқаларнинг шу ҳақдаги ҳисоботлари тингланди.

Тадбирда баркамол янги авлодни вояга етказишда, аҳоли, айниқса, ёшлар қалби ва онгига миллий истиқлол ғояларини сингдириш, уларни ватанга муҳаббат ва садоқат руҳида тарбиялашда вазирлик тизимидаги муассасаларнинг ўрни беқиёс экани қайд этилди. Вазирликнинг жамиятимиз маънавий-маърифий ҳаётида фаол иштирок этиб, санъат турларини ривожлантириш, байрам тадбирларини ўтказиш, клублар ва музейлар ишини ташкил этиш, замонавий кутубхоначиликни йўлга қўйиш ва уларнинг бу борадаги фаолиятини бозор иқтисодиёти шароитига мос равишда ислоҳ қилиш йўлида кўпгина хайрли ишларни амалга ошираётгани эътироф этилди.

Шу билан бирга, вазирлик тизимига кирувчи ижодий бирлашмалар фаолиятида қатор муаммолар мавжуд, аммо вазирлик уларни ҳал этишда етарли даражада фаоллик кўрсатмаяпти. Хусусан, дунёда фикр ва тафаккур хилма-хиллиги шаклланиб, ахборот алмашуви глобаллашаётган айни пайтда маданият муассасаларида тарғибот ва ташвиқот ишларини замон талаблари даражасида ташкил этишга етарли эътибор берилмаяпти. Бу ишларни бажариши лозим бўлган аксарият кутубхона, клуб ва музейларда бозор иқтисодиёти шароитига мос келадиган услублар ишлаб чиқилиб, уларнинг моддий-техника базаси янги адабиётлар ва замонавий компьютерлар ҳисобига талаб даражасида мустаҳкамланмаган.

Мажлисда маҳалла гузарларида мўъжаз кутубхоналар ташкил этиш, жойлардаги коллеж ва лицейларнинг кутубхоналари, компьютер хоналари имкониятларидан самарали фойдаланиш борасидаги таклифлар ўртага ташланди. Янги замон кишисини тарбиялаш, истиқлол ғояларини театр санъати воситасида тарғиб ва ташвиқ этиш, театрда, бадиий адабиётда замонавий қаҳрамонлар образларини яратиш, истеъдодли қаламкашларни бу ишга кенг жалб этиш масалалари ҳамон долзарблигича қолаётгани алоҳида кўрсатиб ўтилди.

Шунингдек, тадбирда маданият ва санъат ўқув юртларида Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг бажарилиши, "Ўзбекнаво" эстрада бирлашмаси, "Ўзбекрақс" миллий рақс бирлашмаси, "Ўзбекмузей" жамғармаси тизимларида ташкилий-ижодий муаммолар ва уларнинг ечими масалалари ҳам атрофлича муҳокама қилинди.

Мажлисда миллий мусиқачилик, қўшиқчилик ва эстрада санъатини замонавий талаблар даражасига кўтариш долзарб вазифалардан экани таъкидланди. Пойтахт ва вилоятлардаги музейларни замонавий техника билан жиҳозлаш, уларда Интернет тизимига уланиб, ўлкамизнинг бой тарихини хорижга тарғиб этиш имкониятини кучайтириш масаласида ҳам аниқ вазифалар белгиланди.

Ўзбекистон ҳудудида давлат муҳофазасига олинган 5877 та кўчмас тарихий-маданий ёдгорлик мавжуд. Йиғилиш иштирокчилари уларни сақлаш, таъмирлаш, фойдаланиш масалаларида юзага келаётган муаммоларни ҳал этишнинг амалий чораларини ҳам муҳокама қилди.

Мажлисда муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Х.Султонов сўзга чиқди.

Мажлисда Бош вазир ўринбосари Д.Ғуломова иштирок этди.

(ЎзА).

Олий Мажлисда

ЕР — БЕБАҲО БОЙЛИК

унинг ҳар қаричи ҳисобда бўлиши зарур

Кеча Олий Мажлисда Аграр, сув хўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитасининг мажлиси бўлди. Унда «Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг» компанияси хўжаликларида Ўзбекистон Республикаси Ер кодексининг бажарилиши ҳақида»ги масала муҳокама қилинди. Мажлисни қўмита раиси И.Қаландаров олиб борди.

Маърузачи ва сўзга чиққанларнинг таъкидлашича, компания хўжаликларида Ер кодексининг бажарилиши борасида анчагина ишлар қилинган. Ерлардан илмий асосланган ҳолда самарали фойдаланиш, тупроқ унумдорлигини тиклаш ва оширишга алоҳида эътибор қаратилган. Мева ва узум етиштириш 1999 йилга нисбатан сезиларли миқдорда ошган. Компания тасарруфидаги 89 та хўжаликнинг умумий ер майдони икки йил олдинги кўрсаткичга нисбатан 4153 гектарга кўпайган.

Мавжуд ерларда уч далали алмашлаб экиш жорий этилаётгани, тупроқ унумдорлигини ошириш мақсадида у минерал ва маҳаллий ўғитлар билан бойитилаётгани жойларда бугунги кун талаблари тўғри англанаётганидан дарак беради. Компания маблағлари ҳисобига янги токзорлар, боғлар барпо этилгани, мавжудларининг таъмирлангани бу борада ҳам ҳаракатлар кўнгилдагидек эканини кўрсатади.

Компания тизимидаги 89 та қишлоқ хўжалик корхонасининг 82 таси 1991-2001 йиллар давомида ширкат хўжаликларига айлантирилиб, барча хўжаликларга пай гувоҳномаси берилди. Уларда устав жамғармаси ташкил этилди.

Шу билан бирга, компания хўжаликларида ерлардан, айниқса, суғориладиган майдонлардан қишлоқ хўжалигидан бошқа эҳтиёжларда ҳам фойдаланиш ҳоллари мавжудлиги аниқланди. Масалан, Андижон, Сурхондарё, Қашқадарё, Тошкент, Фарғона вилоятларидаги компанияга қарашли айрим ширкат хўжаликларининг экин ерларидан 284 гектари маданий-маиший бинолар, ҳар хил корхоналар қурилишига ажратиб берилган. Асака туманидаги «Асака» ширкат хўжалигининг 165 гектар боғ ва токзорларини, Бўстонлиқ туманидаги «Бўстонлиқ», «Абай», «Дўстлик» ширкат хўжаликларининг 908 гектар боғ ва токзорларини яйлов ва лалми ерлар тоифасига ўтказишга йўл қўйилган.

Оилавий пудратчиларга берилган экин майдонларидан фойдаланиш ва улар билан тузилган шартномаларнинг бажарилиши борасида нуқсонлар бор. Холдинг компанияси, фирмалар ва улар тизимидаги ширкат хўжаликлари пудратчилар фаолиятини талаб даражасида назорат қилолмаяпти. Маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича тузилган 17276 та шартноманинг 10511 тасигина бажарилган. Ширкат хўжаликлари оила пудратида фаолият кўрсатаётган пудратчилардан вақтида ижара ҳақини ундириб ололмаяпти.

Фермер хўжаликларига ижарага ер бериш борасида ҳам қонунбузарликларга йўл қўйилаяпти. Уч йил давомида тизим хўжаликлари ҳисобидан 8060,4 гектар суғориладиган ер фермерларга ажратиб берилган. Бу «Фермер хўжалиги тўғрисида»ги Қонуннинг 9-моддаси қўпол равишда бузилганини англатади.

Шунинглек, мажлисда жойларда иҳотазорлар барпо этишга аҳамият берилмаётгани, экинларни жойлаштириш борасидаги хатоликлар ва бошқа нуқсонлар ҳам атрофлича таҳлил этилди.

Йиғилиш сўнгида кўрилган масалалар юзасидан қарор қабул қилинди.

Абдурасул САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«ЧЕЛЛЕНЖЕР» ТУРНИРИ БОШЛАНДИ

Самарқанддаги "Динамо" теннис кортида мукофот жамғармаси 25 минг АҚШ долларига тенг бўлган халқаро "Челленжер" турнири бошланди. Унда Ўзбекистон, Россия, Болгария, Германия, Қозоғистон, Қирғизистон, Покистон, Руминия давлатларидан ўттиздан ортиқ теннисчи иштирок этмоқда.

Халқаро мусобақанинг тантанали очилиш маросимида Самарқанд шаҳар ҳокими П.Абдураҳмонов, теннис бўйича Президент кубоги турнирининг Тошкентдаги офиси раҳбари Оведио Соло ва бошқалар сўзга чиқиб, ўтказилаётган ушбу мусобақанинг аҳамияти, Ўзбекистонда спортга берилаётган катта эътибор ва юртимиз спортчиларининг турли мусобақаларда эришаётган ютуқлари ҳақида гапирди. Турнир иштирокчиларига омад тилади.

"Челленжер" халқаро турнири 29 сентябргача давом этади.

У. РЎЗИЕВ,
ЎзА мухбири.

Обуна—2002

Биттадан ёзилса, олти минг бўлади

Навоий вилоятида марказий ва маҳаллий матбуот нашрларига ёзилиш бултургидан анча барвақт бошланди. 17 сентябрь куни вилоят ҳокимининг фармойиши чиқарилиб, ўша зоҳатиёқ туман ва шаҳар ҳокимликларига, тегишли ташкилотларга етказилди. Унда ҳар бир раҳбар ҳеч бўлмаганда битта нашрга обуна бўлиши тавсия этилди.

Тўғрида, сиёсат, иқтисод, маънавият бобидаги ўзгаришларни тушуниб етмай, ички ва ташқи сиёсатимизни чуқур англамай туриб раҳбарлик лавозимида ишлаш мумкинми, ахир? Ана шу хислатлар фақатгина оммавий ахборот воситалари орқалигина бойитилиб борилиши ҳаммага аён. Демак, матбуотсиз кундалик турмушимизни тасаввур этиш қийин.

Вилоят ҳокимлиги матбуот котиби Улаш Нурмонов фикримизни давом эттирди:

— Одамлар онгидаги ўзгаришларни янада тезлаштириш, кишиларнинг маънавий дунёсини бойитиш, умуминсоний қадриятларни йўлга қўйиш каби тамойил ва фазилатларни халққа етказишнинг ҳал қилувчи бўғини оммавий ахборот воситаларидир. Газета-журнали бир хонадонга кириб боришга, раҳбарман деганнинг иш столи устида бўлишига эришилган жойда барча соҳадаги ислоҳотлар тезлашиши турган гап. Шу мақсадда ҳар бир раҳбарнинг обуна тарғиботчисига айланиши бўйича келишиб олдик.

Айниқса, «Халқ сўзи»нинг ҳар бир жамоада ўзини кўрсатиб туриши умумий ишимизга қанчалик ёрдамлашишини кўз олдингизга келтириб кўринг-чи? Вилоятда олти мингдан ортиқ хўжалик субъектлари бор. Агар уларнинг ҳар бири биттадан ана шу нашрга ёзилишса, олти мингта бўлади.

«Навоий почтаси» ҳиссадорлик жамиятидаги жараён билан танишдик. Маънавият улашиш мавсумига оид тадбирлар кўлами кенг. Жамоатчи обуначилар сони бултургидан анча кўп. Ҳозироқ 100 га яқин жамоалар «Халқ сўзи»га ёзилишган. Жамият директори Усмон Жумаевнинг ҳисоб-китобича мавсумнинг уюшқоқлик билан ўтказилишига асос бор. Энг кўп обуна «Халқ сўзи»га тўпланади. Хуллас, бошланиши чакки эмас.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Муносабат

Ўзбекистоннинг тараққиёт йўли

Бугун бутун дунёни ўзига жалб этмоқда

Миллий давлатчилигимизнинг тикланиши, дунёвий ва демократик жамият қураётганимиз муҳтарам Президентимиз номи билан боғлиқ эканлиги эндиликда дунёдаги кўплаб мамлакатлар ва уларнинг халқларига маълум. Бу ҳақда шу йилнинг бошларида Россиядаги нуфузли «Вагриус» нашриётида чоп этилган Германияда истиқомат қилувчи профессор Леонид Левитиннинг «Ўзбекистон тарихий бурилиш палласида» китобида ҳамда ушбу китобга академик Александр Яковлев томонидан ёзилган «Қайта кашф этилган мамлакат» номли сўзбошида жуда батафсил, холисона фикрлар берилган.

Мамлакатимизнинг тараққиёт йўли, унинг раҳбари Ислом Каримов фаолиятига таниқли олимлар томонидан юксак баҳо берилиши менда жуда катта таассурот қолдирди ва ажиб бир ифтихор туйғусини уйғотди. Чунки, СССР деб аталмиш «Мустабид салтанат» емирилиб, мустақил давлатлар пайдо бўлганидан сўнг ана шу мамлакатлар ва уларнинг раҳбарлари тўғрисида Ватанимиз ва унинг раҳбари ҳақида ёзилган ҳамда нашр этилган, А.Яковлев эътироф этганидек, «ўзининг маърифий аҳамияти ва ўзаро чамбарчас боғланиб кетган тарихий воқеаларга бойлиги, ечимини топиш ғоят қийин бўлган муаммоларни ўртага қўйиши билан ҳайратга солган китобни ҳали учратганимиз йўқ».

Ҳақиқатан ҳам, дунёдаги кўплаб нашриёт ва оммавий ахборот воситаларида республикамиз, унинг халқи ва раҳбари тўғрисида босилаётган кўплаб китоб, турли мақолаларда юртимизда бўлаётган тарихий жараёнга холислик билан баҳо берилмоқда.

Фикримизнинг далили сифатида Россияда нашр этиладиган «Независимая газета»сида Россия Фанлар академияси президиуми ҳузуридаги сиёсатшунослик бўйича илмий кенгаш раиси, таниқли олим, сиёсатшунос Федор Бурлацкийнинг «Мустақиллик ва ислоҳотларнинг ўн йили» мақоласига тўхталиб ўтишни лозим топдик.

Осиё давлатлари раҳбарлари — Мао Цзедун, Дэн Сяопен, Индира Ганди тўғрисида ёзган, собиқ иттифоқ ва кўпгина республикаларнинг раҳбарлари, Хрушчев, Андропов, Горбачев, Ельцин, Шеварднадзе билан шахсан таниш бўлган, улар билан бирга ишлашган, улар тўғрисида ёзган Ф.Бурлацкийнинг Ўзбекистон Республикаси ҳамда унинг Президенти Ислом Каримов шахсига мурожаат қилиши бежиз эмас, албатта. Муаллифнинг ёзишича, у юқорида қайд этиб ўтилган машҳур давлат раҳбарлари қаторида Ислом Каримов қандай ўрин тутишини билишни жуда хоҳларди. Ўз кузатишлари, Ўзбекистондаги барқарорлик, олиб борилаётган одилона сиёсатни таҳлил қилиш натижасида муаллиф Юртбошимизни «билимдон, интеллектуал даражаси юқори инсон» деб тан олади ва буни қатор мисоллар орқали ишонарли қилиб тасдиқлаб беради.

Юртбошимизга хос бўлган халқ манфаатларини барча нарсадан юқори қўйиш хислати, унинг фаровонлигини муттасил ошириб бориш юзасидан қилинган дастлабки саъй-ҳаракатларoқ халқимизга манзур бўла бошлади. Буни Президентимизнинг иродасига биноан деҳқонларга қўшимча 350 минг гектар ер томорқа учун ажратиб берилиши аниқ-равшан намоён этди. Бинобарин, мақола муаллифининг таъкидлашича, Ўзбекистонда амалга оширилаётган хусусийлаштириш жараёнининг бош тамойили, унинг асоси аҳолини ижтимоий ҳимоялаш ҳисобланади. Шунинг учун ҳам ислоҳотлар жараёнининг босқичма-босқичлигини халқимиз қўллаб-қувватлаб келмоқда.

Мақолани қайта-қайта ўқир эканман, мамлакатимиз, унинг Йўлбошчиси тўғрисида билдирилган холисона фикрлардан қалбим ғururга тўлди. Чунки, доимо ўз халқини ўйлайдиган, ўз тақдирини халқи тақдири билан чамбарчас боғлаган, Оллоҳ назар солган Юртбошимиз билан ҳар қанча фахрлансак оз.

Президентимизнинг Самарқанд ва Жиззах вилоятлари Кенгашларининг навбатдан ташқари сессияларида одамлар ташвиши билан яшаш, мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотларнинг изчиллиги тараққиётимизнинг муҳим омили эканлиги ҳақидаги фикрлари ҳам тўғридан-тўғри халқимиз фаровонлигини оширишга қаратилгандир. Сессиялар материаллари, улардаги Президентимиз нутқларини ўқиб-ўрганиш мени чуқур ўйлашга, мушоҳада юритишга ундади.

Ҳозирги давр ҳар бир фуқаро, у ким бўлишидан қатъий назар ўзи меҳнат қилаётган жабҳада энг аввало эски услубдан воз кечиши, соф виждон, мустаҳкам иймон билан иш юритишини тақозо қилмоқда. Ана шундагина, барчамиз бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилганимизда олий мақсадимиз — нурли истиқбол сари дадил бора оламиз.

Шавкат ЁҚУБОВ.

«Навоийнинг ижод олами»

Ўзбекистон Фанлар академиясининг "Фан" нашриёти буюк шоир ва мутафаккир Алишер Навоий ижодига бағишланган тадқиқотлардан иборат "Навоийнинг ижод олами" илмий мақолалар тўпламини чоп этди.

Тўплам буюк бобокалонимиз шеърияти назарий таҳлил этилган мақолалар ҳамда асарларининг маъно-моҳияти, хусусан, тасаввуф таълимоти билан бевосита алоқадорлик қирраларига бағишланган тадқиқотлардан иборат. Китобдан таниқли навоийшунос олимлар билан бир қаторда иқтидорли ёш тадқиқотчиларнинг мақолаларига ҳам кенг ўрин берилган.

Сўз мулкининг султони Алишер Навоий таваллудининг 560 йиллиги муносабати билан нашр этилган мазкур тўплам буюк шоир ижодий меросини ўрганувчи илмий ходимлар, ўқитувчилар, аспирантлар, олий ўқув юртлари талабалари учун мўлжалланган.

Баҳор ХИДИРОВА, ЎзА мухбири.

Излаган имкон топар

«Кварц»нинг қайта туғилиши

Бундан икки йилча аввал "Кварц" ҳиссадорлик жамиятида иқтисодий аҳвол қийинлашганлиги боис, у ерда тайёрланадиган шиша маҳсулотига бўлган талаб ортиб, унинг нархи осмонга чиқиб кетганидан хабардорсиз. Бу ўз навбатида қурилиш ташкилотлари, мева, узум ва полиз маҳсулотларини қайта ишлайдиган корхоналар учун бир қанча муаммоларни юзага келтирди. Натижада айрим йирик қурилиш ташкилотлари мазкур корхонанинг қайта ўнгланишига кўзи етмай, четдан валюта эвазига ойна ва шишадан тайёрланган маҳсулотларни келтира бошлашди. Негаки, мавжуд ускуналар эскирганлиги боис, уни таъмирлаш учун ниҳоятда катта миқдорда маблағ талаб этилар, заводдаги печларни қайта қуриш учун эса салкам бир йилдан ортиқ вақт зарур эди. Бунинг устига, корхонада раҳбар кадрларнинг жой-жойига танлаб қўйилмаганлиги ҳам ишнинг сустлашишига сабаб бўлаётганди.

Буни ўз вақтида англаб етган "Ўзқурилишматериаллари" ҳиссадорлик компанияси маъмурияти бутун эътиборни мазкур корхонани тўлалигича ишга тушириб юборишга қаратди. Ҳиссадорларнинг таклифи билан, шу ерда бир неча йиллардан буён раис ўринбосари вазифасида ишлаб келаётган, ёш, талабчан кадр — Одилжон Аллаёров раҳбар этиб тайинланди. Корхонага зарур эҳтиёт қисмлар ва ўтга чидамли ғиштлар келтирилиб, мавжуд печлар қисқа вақт, яъни бир ой муддатда қайта таъмирдан чиқарилди.

—Ана шу тариқа корхонамиз тўла қувват билан ҳаракатланиб, белгиланган миқдорда маҳсулот ишлаб чиқара бошлади,—дейди корхона раҳбари Одилжон ака. —Бу, билсангиз, қақроқ ерга оби-ҳаёт келгандек бўлди гўё. Сабаби — мамлакатимиздаги деярли барча корхоналар ойна маҳсулотларига кўз тикиб турганди. Шу боис ўтган йили турли ташкилотлардан кўплаб буюртмалар қабул қилишга тўғри келди. Айрим пайтларда бу буюртма "портфел"ларини ўз вақтида бажара олмай қолган пайтларимиз ҳам бўлди. Шу мақсадда иш уч сменада ташкил этилди. Натижа ҳам шунга яраша бўлди. Корхона олти ойда ўзини тиклаб олиб, йилни бир ярим миллиард сўмдан зиёдроқ соф фойда билан якунлади. Шундан бир миллиард сўми узоқ йиллардан буён тўпланиб қолган қарзлар ва бошқа харажатлар учун сарфланди.

Айни кунларда корхона "Ўзмевасабзавотузумсаноат-холдинг" компанияси, йирик қурилиш ташкилотлари ва қўшма корхоналардан йирик миқдорда буюртмалар қабул қилишни давом эттирмоқда. Бу ўз навбатида олти ой ичида 6 миллиард 200 миллион сўмлик тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш, ярим йилликни бир миллиард 200 миллион сўм соф фойда билан якунлаш имконини берди. Шундан 180 миллион сўми ҳиссадорларга дивиденд сифатида тарқатилди. Яъни, номинал қиймати 2310 сўм бўлган ҳар бир акцияга 2719 сўмдан маблағ тўғри келди. Бу кўрсаткич аввалги йиллардагига таққослаганда тўққиз баравар кўпдир.

Корхона жамоаси йил якунига қадар жами 10 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб, уч миллиард сўм соф фойда олиш учун астойдил меҳнат қилмоқда. Бунинг учун тўлиқ асослар бор. Чунки авваллари бу ерда бор-йўғи олти хилдаги шиша буюмлари тайёрланган бўлса, эндиликда жаҳон андозалари талабларига тўлиқ жавоб берадиган 37 турдаги маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Асосийси, бундай маҳсулотларга талаб нафақат республикамизда, балки Ҳамдўстлик давлатларида ҳам юқори. Шу йилнинг олти ойи давомида Россия, Қозоғистон, Қирғизистон ва Тожикистон республикаларига бир миллион 700 минг АҚШ доллари миқдорида маҳсулот экспорт қилинганлиги фикримиз далилидир. Йил охирига қадар эса бу кўрсаткични тўрт миллион АҚШ долларига етказиш кўзда тутилмоқда.

Эришилган ютуқлар изсиз қолиб кетаётгани йўқ. Шу йилнинг апрел ойида жаҳон андозалари талабларига мос маҳсулотлар тайёрлаётганлиги учун Францияда бўлиб ўтган анжуманда корхонага халқаро сифат сертификати топширилди.

Айни чоғда корхона маъмурияти ишлаб чиқариш кўламини кенгайтириш мақсадида хориж сармоясини жалб этишга алоҳида эътибор қаратмоқда. Хусусан, яқинда Италиянинг "Текинт" фирмаси билан "ЎзДЭУавто" қўшма корхонаси автомобиллари, шунингдек, осмонўпар биноларга мўлжалланган ойна буюмларини ишлаб чиқариш мақсадида замонавий асбоб-ускуналар келтириш ва мавжуд цехларни тўлиқ модернизация қилиш юзасидан шартнома имзоланди. Айни пайтда янги турдаги шиша идишлар чиқарадиган "IS-8" русумидаги иккита янги линия ва уларни плёнкага қадоқлаш лойиҳасини сотиб олиш учун Германиянинг "Пекон" фирмаси билан музокара олиб борилмоқда. Бундан ташқари, ҳукуматимизнинг маҳаллий хомашё ва материаллар негизида импорт ўрнини босувчи маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ташкил этиш тўғрисидаги қарорига асосан, корхонада ўтга чидамли шамот ғиштларини тайёрлаш йўлга қўйилди.

Дарҳақиқат, 2500 нафардан ортиқ киши меҳнат қилаётган мазкур корхонада амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар ва унинг истиқболдаги режалари хусусида кўп сўз юритиш мумкин. Ишчи-хизматчиларнинг ижтимоий ҳимояси диққат марказда. Чунончи, уларга бепул иссиқ овқат берилмоқда, келиб-кетиш харажатлари қопланаяпти, даволаш муассасалари бепул хизмат кўрсатмоқда. Шу тариқа "Кварц" ҳиссадорлик жамияти жамоаси иқтисодий тараққиёт йўлидан дадил одимлаб, жаҳон бозори сари юзланаётир.

Баҳодир ОСТОНАҚУЛОВ, "Халқ сўзи" мухбири.

Ангор жунидан тайёрланган момиқ рўмоллар нафақат республикамизда, балки Россия бозорларида ҳам харидоргир. Айниқса, ўлкамизга қиш эшик қоқиб кириб келаётган бир пайтда бундай нафис, бежирим рўмолларга талаб янада ортади. Буни яхши ҳис қилган Норин туманининг Ҳаққулобод шаҳридаги А.Икромов маҳалласи фуқаролар йиғини қошида ташкил этилган рўмол тўқиш цехи тўқувчилари бу ишларни авж палласига киритишди.

Негаки, ҳозирданоқ кичик корхона жамоаси аҳоли ва ташкилотлардан ташқари Омск шаҳри тадбиркорларидан кўплаб миқдорда буюртма қабул қилиб олишди.

Суратда: рўмол тўқувчи уста Зарифахон Охунжонова ва шогирди Марғуба Дўстматова буюртма учун тайёрланган рўмоллар сифатини кўздан кечиришмоқда.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Янгича изланиш самараси

Абдурашид Салимбоев раҳбарлик қилаётган «Бекободнон» корхонаси маҳсулотларидан барча шаҳарликлар мамнун. Мустақиллик айёмини катта меҳнат зафарлари билан кутиб олган жамоа кунига ўттиз хилга яқин нон ва нон маҳсулотлари тайёрламоқда.

Уларни қопсиз қабул қилиш мақсадида 4 та бункер тахт қилиб қўйилди. Корхона биноси ва фирма дўконлари бутунлай қайтадан таъмирланди.

Байрам кунлари янги фирма дўконининг очилиш маросими бўлди. Шаҳарликларга қулай бўлиши мақсадида корхонага қарашли фирма дўконлари сони яна биттага кўпайтирилди.

М.ХОЛМАТОВА.

Қонун асосида яшашга ўрганаяпмиз

Ҳурматли таҳририят!

«Халқ сўзи»ни мунтазам ўқиб бораман. Мамлакатимизнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётига, айниқса, қизиқаман. Яқинда Парламент ҳузуридаги Инсон ҳуқуқлари бўйича вакил (Омбудсман) институтининг вилоятларда минтақавий вакили иш бошлади, деб эшитдик.

Сизлардан илтимос, Инсон ҳуқуқлари бўйича вакил (Омбудсман)нинг иш фаолияти ва унинг вазифалари ҳақида газетангиз саҳифаларида тўлиқ маълумот берсангиз.

Фаррух ЮСУПОВ. Хоразм вилояти Янгиариқ тумани.

Ўзбекистон қонунчилик борасида қўлга киритган ютуқлардан бири Парламент ҳузурида Инсон ҳуқуқлари бўйича вакил (омбудсман) институти ташкил этилгани бўлди.

Мазкур институт Ўзбекистон Республикаси Президенти ташаббуси билан Олий Мажлиснинг Биринчи чақириқ биринчи сессиясида ташкил этилди. 1995 йил 6 майда Олий Мажлис қарорига биноан, унинг ҳузурида Вакилнинг инсон ҳуқуқлари борасидаги вазифаларни намунали амалга оширишига кўмаклашиш учун фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқлари ва эркинликларига риоя қилиш Комиссияси ташкил этилди. Вакил ва Комиссия фаолияти Олий Мажлис Қарори билан тасдиқланган Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) тўғрисидаги Низом билан тартибга солинди.

Инсон ҳуқуқлари бўйича вакил ҳақидаги қонун лойиҳаси умумхалқ муҳокамаси учун 1997 йил 14 февралда матбуотда эълон қилинди. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг саккизинчи сессиясида 1997 йилнинг 24 апрел «Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) тўғрисида» Қонун қабул қилинди.

Мазкур қонун инсон ҳуқуқлари бўйича Вакилнинг ҳуқуқий ҳолатини, фаолият соҳаси ва тамойилларини, шунингдек, лавозимга сайланиш ва ишдан бўшатилиш тартибини, фуқароларнинг шикоят ва аризаларини кўриб чиқишдаги ваколатлари ҳамда фуқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоялашдаги ҳуқуқлари ва мажбуриятларини ўз ичига олади.

Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) ўз фаолиятини олиб боришда ушбу қонунгагина эмас, балки бошқа норматив- ҳуқуқий ҳужжатларга ҳам асосланади. Бундай ҳужжатлар қаторига Котибият фаолияти тўғрисидаги Низом, Вакил қошидаги Инсон ҳуқуқлари ва эркинликларига риоя этиш комиссияси Регламенти, Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) тўғрисидаги Низом кабилар киради. Булар Вакил фаолиятининг барча йўналишларини батафсил белгилайди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) девонига 1995-2001 йилнинг 6 ойи давомида жами 19098 мурожаат келиб тушди.

Улардан фуқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликлари бузилиши билан боғлиқ 3140 та мурожаат назоратга олинди, шулардан 726 таси ижобий ҳал этилди, қолганларининг ижросини назорат қилиш давом эттирилмоқда.

Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) Ўзбекистонда фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини амалга ошириш ҳамда уларни ҳимоя қилишни таъминлашга бевосита алоқадор барча давлат ва жамоат тузилмалари билан ўзаро ҳамкорликни шакллантиришни ўз фаолиятининг устувор вазифаси этиб белгилади.

Инсон ҳуқуқлари бўйича вакил ўзининг олти йиллик фаолияти мобайнида Инсоннинг конституциявий ҳуқуқлари ва эркинликларига риоя этиш бўйича комиссия аъзолари, Олий Мажлис қўмиталари, Олий Мажлис ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, жамоат ташкилотлари, оммавий ахборот воситалари ҳамда инсон ҳуқуқлари бўйича бошқа миллий тузилмаларнинг вакиллари билан биргаликда ишлади. Вилоятларда «Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги, «Фуқароларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини бузадиган хатти-ҳаракатлар ва қарорлар устидан судга шикоят қилиш тўғрисида»ги, «Ўзбекистон Республикаси ногиронларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилиш тўғрисида»ги ҳамда «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонунларга риоя этилишини текширди.

Омбудсман олти йил мобайнида инсон ҳуқуқлари соҳасида энг кўп учраб турадиган қўпол бузилишлар ҳақида холис ва ишончли ахборот олиш учун ноҳукумат ташкилотлари билан инсон ҳуқуқлари соҳасидаги вазият мониторинги муаммоси бўйича ҳамкорликни ривожлантирди. 30 га яқин ноҳукумат ташкилотлари вакиллари билан уларнинг ҳуқуқни ҳимоя қилиш фаолиятидаги иштирокини аниқлаш, бундай иштирокни амалга ошириш шакллари ҳамда ноҳукумат ташкилотларининг алоҳида эътиборини талаб этадиган устувор соҳалар тўғрисида ижтимоий сўров ўтказилди.

Ижтимоий онг даражасини ошириш, фуқароларда инсон ҳуқуқларини ҳурмат қилиш ва уларга риоя этилишини таъминлаш заруратини тушуниш туйғусини шакллантириш, шунингдек, инсон ҳуқуқлари тўғрисидаги билимлар даражасини ошириш борасида ўз ваколатларини самарали амалга оширди.

Давлат ва ноҳукумат ташкилотлари билан инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини амалга оширишни таъминлаш соҳасида ўзаро ҳамкорлик мустаҳкамланди. Улар билан биргаликда Омбудсман томонидан инсон ҳуқуқларига риоя этилиши мониторингини ўтказиш механизмини яратиш, фуқароларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш ва уларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклашнинг оқилона ва самарали тизимини шакллантиришга эътибор қаратилди. Шунингдек, жойларда инсон ҳуқуқларини мустаҳкамлаш борасида аҳоли ўртасида ахборот-маърифий фаолият, Омбудсманнинг минтақавий вакили институти ривожлантирилди ва унинг инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича иш олиб бориши учун шарт-шароит яратилди. Халқаро ташкилотлар кўмагида бу борадаги билимлар даражаси оширилди.

«Демократия ва ҳуқуқий давлат» мавзусида кўплаб семинарлар ўтказилаяпти. Ушбу семинарлар фақат Омбудсман фаолиятига эмас, балки суд ва ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасидаги вазифалари, қонун устуворлигини таъминлаш ва мамлакатимизда демократик ислоҳотларни ривожлантириш масалаларига бағишланади. Инсон ҳуқуқларининг долзарб жиҳатларини муҳокама этиш учун халқаро ва республика семинарлари, конференциялар, давра суҳбатлари ўтказиш Омбудсман ахборот-маърифат фаолиятининг муҳим шаклларидан бирига айланди.

«Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман) тўғрисида»ги Қонуннинг 1-моддаси халқаро алоқаларни ривожлантириш ҳақидаги 2-қисмига мувофиқ, Вакил томонидан юздан зиёд халқаро тадбирлар ўтказилди. Шунингдек, вакил Халқаро Қизил Хоч Қўмитаси, Нотижорат ҳуқуқи бўйича Халқаро марказ, «Хьюман Райтс Вотч», «Амнести Интернейшнл» каби халқаро ноҳукумат ташкилотлари билан ҳам фаол ҳамкорлик қилиб келаяпти.

Инсон ҳуқуқлари бўйича вакил инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш билан боғлиқ халқаро конвенцияларни мунтазам равишда таҳлил этиш ва ўрганиш ишларини ҳам амалга оширмоқда.

Булардан кўринадики, мамлакатимизда қонунчилик борасида олиб борилаётган ишлар барча ҳуқуқий давлатлар қаторида қонун ҳимоясида яшашга, юрт истиқболини, унинг фаровонлиги ва осойишталигини сақлашга қаратилгандир.

«Халқ сўзи» мухбири Ойбек РАҲИМОВ тайёрлади.

Сирдарё далаларида

ДАМ ШУ ДАМДИР...

Бу йил куз эрта тушди. Пахта ҳам ўтган йилларга нисбатан бирмунча барвақт етилди. Вилоятнинг Боёвут, Сирдарё, Сайхунобод туманлари пахтакорлари айни кунларнинг ҳар дақиқасини ғанимат билиб, ғайрат отига қамчи босишмоқда. Юзлаб оилавий пудратчилар, фермерлар давлатга пахта сотиш шартномавий режаларини аллақачон ошириб бажаришди.

Мирзаобод туманидаги «Деҳқонобод» ширкат хўжалиги далаларидамиз. Чаноқлардаги лўппи пахталар киши кўзини қувнатади. Қут-баракага тўлган пайкалларнинг тароватиўзгача.

— Бу йил давлатга салкам 2300 тонна пахта сотишни режалаштирганмиз, — дейди ширкат хўжалиги раиси Шокиржон Султонов. — Ҳозиргача тикланган хирмон 400 тоннадан ошиб кетди. Ҳар куни қабул пунктларига 25-30 тонна пахта жўнатаяпмиз. Эрта-индин бу кўрсаткич 50-60 тоннага етади. Теримда 600 киши қатнашмоқда. Хўжалигимиз уруғлик пахта тайёрлашга ихтисослашганлиги боис барча ҳосил қўлда териб олинади.

Комилжон Турсунов раҳбарлик қилаётган оилавий пудратчилар жамоасининг 11 гектар майдони бор. Улар бу йил ҳосилдорликни 30 центнерга етказишга аҳд қилишган.

— Етиштирилган хомашёни фақат биринчи навга сотишга қарор қилганмиз, — дейди оилавий пудрат бошлиғи. — Ана шунда қўлимиз мўмай пул кўради...

15 гектарлик далада биринчи теримни адоғига етказаётган Ғани Султоновнинг кайфияти чоғ. Чунки ҳосил чўғи яхши, мавсум якунидан умид катта.

— Эрта-индин режани бажарамиз. Ниятимиз пахтани тез ва нобуд қилмасдан йиғиштириб олиш. Биз қилган заҳматли меҳнат эвазига бошқа жойда, эҳтимол, 30 центнер ўрнига 40-45 центнердан пахта етиштириш мумкин эди. Негаки туманимиз ерлари, чунончи, бизнинг далаларимиз ҳам кучли шўрланган ҳудудлар сирасига киради. Аммо ҳозир баҳона излайдиган пайт эмас. Шунинг учун ҳар дақиқани ғанимат билиб, терим суръатига-суръат қўшишга интилаяпмиз.

— Айтинг-чи, муаммолар ҳам борми?

— Муаммо деярли йўқ. Хўжаликнинг пахта штабида эртанги кун режаси пухта тузилади. Қаерга қанча техника, қанча теримчи ажратиш, қандай шарт-шароит яратишга оид масалалар жойида ҳал этилмоқда. Бу эса иш манфаати учун катта наф келтираяпти.

Ойбек Қурбонов раҳбарлик қилаётган фермер хўжалиги ўтган йили 64 тонна ҳосил етиштирган экан. Улар жорий йилда ана шу кўрсаткични 80 тоннага етказишмоқчи. Фермер хўжалиги бугунгача давлатга 40 тоннадан зиёд пахта сотди.

Хирмон бошидаги тарозига пахтасини торттиргани келган Гулчеҳра Сафаровани суҳбатга тортдик.

— Мана, этагимдаги пахта 20 килограмм чиқди. Яна тахминан шунчаси эгатда турибди. Кечгача 120 килограммдан оширсам керак. Мавсумда 8 тонналик маррани кўзлаганман.

Хўжалик далаларида нафақат қиз-жувонлар, балки йигитлар ва ўрта ёшли кишилар ҳам астойдил меҳнат қилишаяпти.

— Ёшлардан қолишаётганимиз йўқ, — кулимсирайди элликларни қоралаган Бозорбой Қамбаров. — Ҳозиргача терган пахтам икки тоннага яқинлашиб қолди. Ҳалол меҳнатим орқали ҳам давлатга, ҳам оиламга наф келтираётганимдан хурсандман. Моддий рағбатда ҳикмат кўп. Қўлингга пул тушиб турса, чарчоқни ҳам унутаркан киши. Гапнинг пўсткалласи шу.

Бозорбой Қамбаров ҳақ гапни айтди. Иш намунали ташкил этилган, меҳнат қадр-қиммат топган жойда барака бор, юксалиш бор. Куз кунлари бир тутам. Эҳтимол, шу боис унинг ҳар лаҳзаси олтинга қиёсланар. Ғанимат дақиқалардан унумли фойдаланган деҳқонгина ғалвир сувдан кўтарилганда, ер чизиб қолмайди ва ўз меҳнатининг роҳатини кўради. Демак, билингки, қозон ҳам мой, чўмич ҳам...

Алимқул ХОНИМҚУЛОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2001 йил 25 сентябрдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:/*

1 Австралия доллари	207,46
1 Австрия шиллинги	28,29
1 Англия фунт стерлинги	619,60
10 Бельгия франки	96,49
1 Голландия гульдени	176,62
10 Греция драхмаси	11,43
1 Дания кронаси	52,33
1 БАА дирҳами	115,99
1 АҚШ доллари	425,99
1 Миср фунти	100,41
10 Испания песети	23,39
100 Италия лираси	20,10
1 Канада доллари	271,12
1 Хитой юани	51,47
10 Люксембург франки	96,49
1 Малайзия ринггити	112,12
1 Германия маркаси	199,01
1 Польша злотийси	102,32
1 СДР	550,55
1000 Туркия лираси	0,28
1 Финляндия маркаси	65,46
1 Франция франки	59,34
1 Швейцария франки	269,21
1 ЕВРО	389,23
10 Жанубий Корея вони	3,26
10 Япония иенаси	36,59
1 Россия рубли	14,49
1 Украина гривнаси	79,78

**/ Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.*

МЕРИДИАН

Воқеалар, далиллар, тафсилотлар

Далиллар қўлга киритилди

Куни кеча АҚШда 11 сентябрь фожеаларидан сўнг эълон қилинган мотам маросими ўз ниҳоясига етди. Аммо одамлар юрагидаги оғриқ ҳали-ҳали босилганича йўқ. Албатта бундай ёвузликни бирданига унутиб юборишнинг ўзи бўлмайди. Ахир кўлами жиҳатидан мисли кўрилмаган ёвуз хунрезлик олтмишдан ортиқ мамлакатнинг минглаб фуқароларининг умрига зомин бўлди. Бугун айни фожеанинг инсониятга келтирган заҳар заққумию зарарини ўлчаб бўлмайди. Қанча-қанча бегуноҳ одамларни қақшатган ушбу даҳшатли воқеа жаҳолатнинг ўзгинаси бўлди.

Тўғри, шу кунларда АҚШ расмийлари терроризмга қарши курашда халқаро каолиция тузиш ишларини олиб боришмоқда. Сўнгги хабарларга қараганда, Оқ уй мулозимлари 11 сентябрдаги хунрезликни уюштирганлар ҳақида аниқ далилларни қўлга киритишган. «Нью-Йорк таймс»нинг ёзишича, ҳозирда Оқ уй маъмурияти тўпланган далилларни оммага ошкор этиш масаласида бир тўхтамга келганича йўқ. Бироқ, Президент Жорж Буш ушбу террорчилик ҳаракатларига аралашган 27 нафар шахс ва қатор ташкилотларнинг мулкини таъқиқлаш ҳақидаги буйруққа имзо ҳам чеккан. Айни пайтда уларнинг АҚШдаги бор сармоялари музлатилган. Ж.Бушнинг айтишича, ҳужумлардан сўнг акциялар нархининг тушишига қарамасдан Америка иқтисодиётининг пойдевори мустаҳкамдир. У ўз сўзида вақт ўтиши билан мамлакат бундан-да бақувватроқ бўлади, дея қатъий ишонч билдирди. Бунга кўпчилик шубҳа қилишмаяпти.

Путиннинг миллатга мурожаати

Куни кеча Россия жамоатчилик телеканали ўз дастурлари жадвалига ўзгартириш киритиб, Президент Владимир Путиннинг Кремлдан туриб 6 дақиқалик миллатга мурожаатини тўғридан тўғри олиб кўрсатди. Унда Россия раҳбари АҚШга ҳар жиҳатдан ёрдам кўрсатиши мумкинлигини таъкидлади. Шунингдек, Кремль соҳиби Америкага Россия ҳаво ҳудудларини инсонпарварлик кўмаги учун очиш билан қўллаб-қувватлашини таъкидлади. Президент В.Путин айни қарорини мамлакат Думаси намояндалари ва ҳукумат мулозимлари билан ўтказган суҳбатидан сўнг қабул қилган.

Яқин Шарқда тинчлик

Бугунги воқеалар олдида Яқин Шарқдаги низолар ўз долзарблигини йўқотгандай кўринади. Аммо ҳозирда минтақадаги зиддиятлар бутунлай барҳам топаётганга ўхшайди. Гап шундаки, куни кеча Исроил Бош вазири Ариэль Шарон Фаластинни мустақил давлат тузиши борасидаги барча саъй-ҳаракатларини қўллаб-қувватлашга тайёр эканлигини билдирди. Мазкур хабар кўпчиликнинг чинакам ҳайратига сабаб бўлди, дейиш мумкин. Чунки ярим асрдан буён минтақада тинчлик ўрнатишнинг аниқ ва икки томон учун мақбул бўладиган «рецепти»ни ишлаб чиқишнинг иложи йўқлиги ҳақида гапирилаётган эди. А.Шарон ўз чиқишида, Исроил Фалстинга ҳали ҳеч ким бермаган — мустақил давлат қуриш имкониятига йўл беради, дея таъкидлади. Бош вазирнинг фикрича, айни йўл терроризм урчишининг олдини олиб, дунёда тинчлик ва барқарорликнинг барқарор бўлишига хизмат қилади.

Асоссиз даъволар

Шу кунларда 11 сентябрь воқеалари жаҳон оммавий ахборот воситаларининг бош мавзусига айланган. Матбуот саҳифаларида ана шу ҳужум орқасида кимлар турибди ва унинг ижрочилари ҳақидаги қатор ахборотлар кенг ёритилмоқда. Аммо айни чиқишларнинг барчасини аниқ далилларга асосланган дейиш қийин. Нега? Гап шундаки, куни кеча «Интерфакс» агентлиги пойтахтимизда 200 нафар АҚШ десантчилари жойлаштирилганлиги ҳақида ахборот берса, «Франс пресс» эса мамлакатимиз ҳудудига Американинг 3 та ҳарбий самолёти келиб қўнганлиги хусусида миш-мишларни тарқатди. Европанинг энг нуфузли газеталаридан бири «Деле телеграф»нинг хабар беришича, АҚШнинг ҳарбий аслаҳалари Ўзбекистонга жойлаштирилган бўлиб, яна бир неча кундан сўнг ҳарбий қўшинлар ҳам мамлакатимиз ҳудудига етиб келиши мумкин эмиш. Яна мазкур газета саҳифаларида Марказий Осиё харитаси берилиб, унда республикамиздаги аэродромлар номлари белгиланган. Бироқ бундай маълумотлар ўқувчиларни чалғитишдан бошқа нарса эмас. Устига-устак, айни хабарлар бирор бир расмий доирада тасдиқланмаган ҳам. Куни кеча АҚШнинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Жон Хёрбст мухбиримизга берган интервьюсида ҳам ушбу хабарларнинг ҳақиқатдан йироқлиги ва асоссизлигини таъкидлади. Элчининг айтишича, Ўзбекистон ҳудуди ва ҳаво кенгликларидан фойдаланиш масаласи кўриб ҳам чиқилмаган, муҳокама ҳам этилмаган.

«Интернет» хабарлари асосида тайёрланди.

Маблағ йиғишнинг энг қулай усули!

ASAKA BANK

"АСАКА" БАНКИ

ЧЕТ ЭЛ ВАЛЮТАСИДА ҚУЙИДАГИ ОМОНАТЛАР ТУРИНИ ТАҚДИМ ЭТАДИ.

I. ТАЛАБ ҚИЛИБ ОЛГУНГА ҚАДАР — ЙИЛИГА **4,5%** омонатни ёпиш пайтидаги тўлови билан қолдиқнинг энг кам миқдори 300 АҚШ доллари

II. МУДДАТЛИ:

1) БИР ЙИЛГА — ЙИЛИГА **6%** омонатни ёпиш пайтидаги тўлови билан

2) БИР ЙИЛДАН ИККИ ЙИЛГАЧА:
а) 5000 ДАН 10 000 АҚШ ДОЛЛАРИГАЧА — ЙИЛИГА **7%**
б) 10 000 АҚШ ДОЛЛАРИ ВА УНДАН ОРТИҚ — ЙИЛИГА **8%**
ҳар ярим йилда тўлаш орқали

ФОИЗЛАР ЧЕТ ЭЛ ВАЛЮТАСИДА ТЎЛАНАДИ.

ФОИЗ СТАВКАЛАРИ ОМОНАТЛАРНИНГ БУТУН АМАЛ ҚИЛИШ ДАВРИДА ЎЗГАРМАГАН ҲОЛДА САҚЛАНАДИ.

"АСАКА" БАНК УШБУ ОМОНАТЛАРНИНГ МАХФИЙ САҚЛАНИШИГА КАФОЛАТ БЕРАДИ.

Омонатлар банкнинг барча филиалларида қабул қилинади. Маълумот учун телефонлар: 120-83-91, 120-83-92.

4839

Чет эл технологияси ва хомашёсидан лак-бўёқ маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи

"Лок колор синтез" ҚЎШМА КОРХОНАСИ

Кенг ассортиментдаги маҳсулотларни таклиф этади:

ҚУРИЛИШ ЭҲТИЁЖЛАРИ УЧУН:

- ✓ Уй ичларини бўяш учун акрил вододисперсион бўёқлари.
- ✓ Ташқи деворлар учун бўёқлар.
- ✓ Алкид эмаллари.
- ✓ Полларни бўяш учун эмаллар.
- ✓ Ёғоч ва бўялган юзаларни қоплаш учун лаклар.
- ✓ Акрилат эмаллари.
- ✓ Грунтовка ва шпатлевкалар.
- ✓ L 80,100,120 мм.ли михлар.
- ✓ Эмульсия елими.
- ✓ Силикат елими.

САНОАТ ЭҲТИЁЖЛАРИ УЧУН:

- ✓ Универсал алкид бўёқлари.
- ✓ Универсал алкид лаклари.
- ✓ Алкид-уретан эмаллари.
- ✓ Акрилат эмаллари.
- ✓ Грунтовка ва шпатлевкалар.

Манзил: Ўзбекистон, 700005, Тошкент ш., Фарғона йўли к., 35.
Тел.: (99871) 1914741,1918094. Факс: (99871) 1917463.
E-mail: lokolor@online.ru.

4428

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

«Халқ сўзи» — «Народное слово»

2001 йил

Қирқиш чизиғи — Буклаш чизиғи

ташлансин;

учинчи қисми қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

"Давлат солиқ хизмати органларининг ушбу модда биринчи қисмининг 1 — 7-бандларида назарда тутилган ҳуқуқлари давлат солиқ хизмати органларининг барча мансабдор шахсларига, 8 — 13-бандларида назарда тутилган ҳуқуқлар эса, давлат солиқ хизмати органларининг фақат бошлиқларига ва уларнинг ўринбосарларига берилади".

Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2001 йил 30 август.

12

Қирқиш чизиғи

риятлари бўйича фоизлар ва ютуқлар";

қуйидаги мазмундаги **"х" банди** билан тўлдирилсин:

"х) вақтинчалик бир марталик ишларни бажаришдан олинган даромадлар, башарти бундай ишлар Вақтинчалик бир марталик иш билан таъминлаш марказлари кўмагида амалга оширилаётган бўлса";

4) **59-моддаси биринчи қисмининг 1-банди** қуйидаги мазмундаги **"ж" кичик банди** билан тўлдирилсин:

"ж) гастроль-концерт фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензияси бўлган шахслар — гастроль-концерт фаолиятидан олинган даромадлари бўйича";

5) **71-моддаси:**

11-банди қуйидаги мазмундаги **жумла** билан тўлдирилсин:

"Ушбу имтиёз жисмоний шахслар томонидан олиб кирилаётган, тижорат фаолияти учун мўлжалланган товарларга татбиқ этилмайди";

қуйидаги мазмундаги **43-банд** билан тўлдирилсин:

"43) гастроль-концерт фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензияси бўлган юридик шахслар";

6) **102-моддасининг:**

биринчи қисми қуйидаги мазмундаги **9-банд** билан тўлдирилсин:

"9) гастроль-концерт фаолияти билан шуғулла-

10

қуйидаги мазмундаги **хатбоши** билан тўлдирилсин:

"фаолиятнинг айрим турларини амалга оширишга лицензия берганлик учун";

2) **4-моддасининг**:

1-банди:

"с" кичик бандидаги "монополияга қарши органлар ва солиқ органлари" деган сўзлар "монополияга қарши органлар, солиқ ва божхона органлари" деган сўзлар билан алмаштирилсин;

қуйидаги мазмундаги **"я^{1}" ва "я^{2}" кичик бандлари** билан тўлдирилсин:

"я^{1}) уй-жой мулкдорлари ширкатлари, коммунал-фойдаланиш ташкилотлари— фойдаланиш харажатлари ва коммунал хизматлар тўлови бўйича қарздорликни ундириш тўғрисидаги даъволар бўйича;

я^{2}) уй-жой мулкдорлари ширкатлари, коммунал-фойдаланиш ташкилотлари, шунингдек фуқаролар — тузилган шартномаларнинг шартлари аҳолига уй-жой-коммунал хизматлар кўрсатувчи корхоналар томонидан бажарилмаганлиги ёки сифатсиз бажарилганлиги оқибатида етказилган зарарни қоплаш тўғрисидаги даъволар бўйича";

2-банди "г" кичик бандидаги "монополияга қарши органлар ва солиқ органлари" деган сўзлар "монополияга қарши органлар, солиқ ва божхона органлари" деган сўзлар билан алмаштирилсин;

3) **9-моддасидаги** "Вазирлар Маҳкамаси ҳузури-

3

Қирқиш чизиғи

нинг Ахборотномаси, 1996 йил, 1-сонга илова; 1997 йил, № 2, 65-модда; 1998 йил, №5-6, 102-модда, №9, 181-модда; 1999 йил, №1, 20-модда, №5, 112, 124-моддалар, №9, 229-модда; 2001 йил, №5, 89-модда) **153-моддасининг иккинчи қисми** қуйидаги мазмундаги **жумла** билан тўлдирилсин:

"Меҳнатга ҳақ, қоида тариқасида, пул шаклида тўланади. Меҳнатга ҳақни алкоголли маҳсулотлар ва тамаки маҳсулотлари, шунингдек рўйхати Ўзбекистон Республикаси ҳукумати томонидан белгилаб қўйиладиган бошқа товарлар тарзида тўлаш тақиқланади".

V. Ўзбекистон Республикасининг 1995 йил 21 декабрдаги ҳамда 1996 йил 29 августдаги Қонунлари билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, 2-сонга илова, № 11-12; 1997 йил, №2, 56-модда, №9, 241-модда; 1998 йил, №5-6, 102-модда; 1999 йил, №1, 20-модда, №9, 229-модда) **1015-моддасининг учинчи қисмидаги** "қонунда" деган сўз "қонун ҳужжатларида" деган сўзлар билан алмаштирилсин.

VI. Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 24 апрелда қабул қилинган Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодекси** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил №4-5 сонига ило-

8

III. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекси** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 3, 6-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 9, 193-модда, № 12, 269-модда; 1996 йил, № 5-6, 69-модда, № 9, 144-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 4-5, 126-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 3, 38-модда, № 5-6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 5-6, 153-модда, № 7-8, 217-модда; 2001 йил, № 1-2, 23-модда):

1) **27-моддасининг биринчи қисми** "солиқ органлари" деган сўзлардан кейин "Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиққа оид жиноятларга қарши курашиш департаменти ва унинг жойлардаги бўлинмалари" деган сўзлар билан тўлдирилсин;

2) қуйидаги мазмундаги **175^{4}-модда** билан тўлдирилсин:

"175^{4}-модда. Иш ҳақини тақиқланган шаклларда тўлаш

Иш ҳақини тақиқланган шаклларда (алкоголли маҳсулотлар ва тамаки маҳсулотлари, шунингдек рўйхати қонун ҳужжатларида белгилаб қўйиладиган бошқа товарлар тарзида) тўлаш —

мансабдор шахсларга энг кам иш ҳақининг ўн

5

Ҳунар маскани, қишлоқ кўрки

Қизилтепа туманининг олис қишлоғида — «Бухоро» ширкат хўжалиги ҳудудида қисқа муддатда қад ростлаган касб-ҳунар коллежи 750 нафар йигит-қизни ўз бағрига олди. Улар қишлоқ хўжалиги тармоғининг етти турдаги ихтисослиги бўйича касб-ҳунар эгаллашга киришдилар. Яқин орада Навоий вилоятида яна шундай 4 та замонавий коллеж ва 1 та академик лицей бинолари фойдаланишга топширилади. Умуман, вилоятда 54 та касб-ҳунар коллежи ва 5 та академик-лицей ташкил этиш режалаштирилган.

Ўз мухбиримиз.

ЎзДЭУ Банк

валюта айирбошлаш шохобчалари накд чет эл валютасини айирбошлашни 10 дақиқада амалга оширади!

Кeракли ҳужжатлар:

- паспорт (виза билан);
- авиабилет.

Узоқ хорижга чиқувчилар учун — 500 АҚШ долларигача. МДҲ давлатларига чиқувчилар учун — 100 АҚШ долларигача (батафсил маълумотни телефон орқали олишингиз мумкин).

ЎзДЭУ Банк валюта айирбошлаш шохобчалари манзиллари:

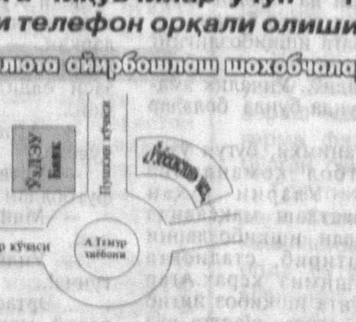

ЎзДЭУ Банк
Тошкент шаҳар, Пушкин к., 1-уй
(Мўлжал: "Ўзбекистон" меҳмонхонаси).
Тел.: 120-80-00, 132-10-00

ЎзДЭУ Банк
Миробод бўлими
Тошкент шаҳар, Бухоро к., 1-уй
("ДЭУ Юнител" биноси).
Тел.: 133-34-46, 133-21-89

4895

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

Ўзбекистон Республикасининг қуйидаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритилсин:

I. Ўзбекистон Республикасининг 1992 йил 9 декабрда қабул қилинган **"Давлат божи тўғрисида"**ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1993 йил, № 1, 22-модда; 1994 йил, № 5, 161-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, № 9, 144-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 4-5, 126-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 5-6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 9, 229-модда; 2001 йил, № 1-2, 23-модда, № 5, 89-модда):

1) **2-моддаси**:

иккинчи хатбошисидаги "кассацион ва назорат тарзидаги шикоятлардан" деган сўзлар "апелляция, кассация ва назорат шикоятларидан" деган сўзлар билан алмаштирилсин;

2

Қирқиш чизиғи

даги Давлат солиқ бош бошқармаси" деган сўзлар "Давлат солиқ қўмитаси" деган сўзлар билан алмаштирилсин.

II. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 24 сентябрда қабул қилинган Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодекси** (Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 2, 5-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1995 йил, № 12, 269-модда; 1997 йил, № 2, 56-модда, № 9, 241-модда; 1998 йил, № 5-6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 124-модда, № 9, 229-модда; 2000 йил, № 5-6, 153-модда, № 7-8, 217-модда; 2001 йил, № 1-2, 11, 23-моддалар):

1) **38-моддасининг 8-банди** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

"давлат божхона хизмати органлари, Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиққа оид жиноятларга қарши курашиш департаменти ва унинг жойлардаги бўлинмалари — тегишинча божхона ва солиқ тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганликка доир ишлар бўйича";

2) **339-моддасининг иккинчи қисмидаги** "давлат солиқ хизмати" деган сўзлар "Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиққа оид жиноятларга қарши курашиш департаменти ва унинг жойлардаги бўлинмалари" деган сўзлар билан алмаштирилсин.

4

Қирқиш чизиғи

бараваридан ўн беш бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади";

3) **257-моддасининг иккинчи қисми** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

"Давлат санитария назорати органлари номидан маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишларни кўриб чиқиш ва жарима солиш тариқасида маъмурий жазо чораси қўллашга қуйидагилар ҳақлидирлар:

Ўзбекистон Республикаси Бош давлат санитария врачи ва унинг ўринбосарлари;

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бош давлат санитария врачлари ҳамда уларнинг ўринбосарлари, туманларга бўлинган шаҳарларнинг бош давлат санитария врачлари ва сув транспортидаги ҳавзалар бош давлат санитария врачлари;

туманларнинг, туманларга бўлинмаган шаҳарларнинг бош давлат санитария врачлари ҳамда сув транспортидаги портлар ва сув йўллари участкалари бош давлат санитария врачлари";

4) **264-моддаси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

"264-модда. Давлат солиқ органлари, Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиққа оид жиноятларга қарши курашиш департаменти ва унинг жойлардаги бўлинмалари

Давлат солиқ органларига, Ўзбекистон Респуб-

6

Буклаш чизиғи

ниш ҳуқуқини берувчи лицензияси бўлган юридик шахслар";

учинчи қисми қуйидаги мазмундаги **10-банд** билан тўлдирилсин:

"10) гастроль-концерт фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензияси бўлган жисмоний шахслар";

7) **113-моддаси** қуйидаги мазмундаги **хатбоши** билан тўлдирилсин:

"гастроль-концерт фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензияси бўлган юридик шахслар";

8) **131-моддасининг матни** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

"Солиқ муносабатларидаги низолар тегишли юқори турувчи органлар ёки суд томонидан кўрилади".

VII. Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 29 августда қабул қилинган **"Давлат солиқ хизмати тўғрисида"**ги Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1997 йил, №9, 232-модда; 1998 йил, №5-6, 102-модда; 1999 йил, №9, 229-модда; 2000 йил, №7-8, 217-модда; 2001 йил, № 5, 89-модда):

1) **3-моддасининг иккинчи қисмидаги** "солиқ соҳасидаги ҳуқуқбузарликларга қарши курашиш махсус бўлинмаси" деган сўзлар чиқариб ташлансин;

2) **5-моддасининг:**

биринчи қисмидаги 14 ва **15-бандлар** чиқариб

11

ва, №9, 241-модда; 1998 йил, №3, 38-модда, №5-6, 102-модда, №9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, №5, 124-модда, №9, 229-модда; 2000 йил, №5-6, 153-модда; 2001 йил, № 1-2, 23-модда, №5, 89-модда):

1) **8-моддаси:**

қуйидаги мазмундаги **тўққизинчи қисм** билан тўлдирилсин:

"Грампластинкалар, аудио-видео кассеталар, лазер дискалар ишлаб чиқиш, ишлаб чиқариш, ёзиб олиш, кўпайтириш ва реализация қилиш фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи лицензияси бўлган юридик шахслар барча турдаги солиқлар ва йиғимлар тўлаш ўрнига уларнинг даромад олиш даражасидан келиб чиқиб, табақалаштирилган ставкалар бўйича, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланадиган миқдорларда бюджетга ялпи даромад солиғи тўлайдилар, мол-мулк солиғи бундан мустасно";

тўққизинчи қисми тегишинча **ўнинчи қисм** деб ҳисоблансин;

2) **31-моддасининг биринчи қисми** қуйидаги мазмундаги **25-банд** билан тўлдирилсин:

"25) гастроль-концерт фаолияти билан шуғулланиш ҳуқуқини берувчи лицензияси бўлган юридик шахслар";

3) **58-моддаси:**

"р" банди қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

"р) депозит сертификатлар бўйича даромадлар, банклардаги омонатлар ва давлат хазина мажбу-

9

ликаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиққа оид жиноятларга қарши курашиш департаменти ва унинг жойлардаги бўлинмаларига ушбу Кодекс 164-моддасининг биринчи ва учинчи қисмларида, 168-моддасида, 171-моддасининг иккинчи, учинчи ва тўртинчи қисмларида, 172, 174-моддаларида, 175-моддасининг биринчи, иккинчи, учинчи ва тўртинчи қисмларида, 175^4-моддасида, 176-моддасининг биринчи қисмида, 176^2, 179^1-моддаларида назарда тутилган маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишлар тааллуқлидир.

Давлат солиқ органларининг бошлиқлари, уларнинг ўринбосарлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Солиққа оид жиноятларга қарши курашиш департаменти бошлиғи, унинг ўринбосари, Департамент ҳудудий бошқармаларининг бошлиқлари ва уларнинг ўринбосарлари, туман ва шаҳар бўлимларининг бошлиқлари тегишинча ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган органлар номидан маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишларни кўриб чиқиш ва маъмурий жазо чораларини қўллашга ҳақлидирлар".

IV.Ўзбекистон Республикасининг 1995 йил 21 декабрда қабул қилинган Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодекси** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси-

7

Қирқиш чизиғи

Термиздаги ажойибхона

Ён веримизда, узоқ-узоқ ўлкалар — чангалзору ўрмонзорларда, дашту саҳроларда қанчадан-қанча ҳайвонлар, қушлар яшамоқда. Уларнинг ҳар бири ўзи бир олам. Беғубор осмондаги қушча парвозию, ҳадҳудудсиз ўрмонзордаги шернинг наъраси, шохдан-шохга сакраётган олмахоннинг, қулоқларини диканглатиб югураётган қуёнчанинг ҳаракати, ҳамма-ҳаммаси инсон қалбида ҳаяжон уйғотади, уни ажиб гўзаллик сари етаклайди.

Термиз шаҳридаги ҳайвонот боғига кирган киши ҳам бу ерда ана шундай бетакрор дунёга дуч келади. 152 турдаги жониворлар, 842 та қуш ва ҳайвонларга қараб бутун оламни сайр этгандек, унинг гўзалликлари билан ошно бўлгандек ҳис қилади ўзини.

Айни пайтда Термиз шаҳрининг қутлуғ юбилейи муносабати билан қайта таъмирланаётган ҳайвонот боғи қиёфаси янада чирой очаяпти. Боғ маъмурияти ҳайвонлар ва қушларни кўпайтириш борасида янги-янги режаларни кўзлаяпти.

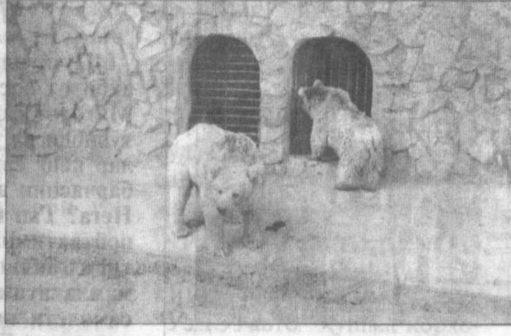

СУРАТЛАРДА: ҳайвонот боғидан лавҳалар.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

ТС-ТЕХНОЛОГИЯ

Масъулияти чекланган жамият шаклидаги "ТС-Технология" илмий-ишлаб чиқариш маркази сармоялар бозорига облигацияларни чиқаради.

- *Облигациялар номинал қиймати 1 млн. сўмга тенг.*
- *Облигацияларнинг бозорда айланиш муддати 3 йилгача.*
- *20 фоиздан кам бўлмаган кафолатланган йиллик тўловлар.*

"ТС-Технология" компанияси компьютерлар технологияси бозорида беш йилдан ортиқ вақтдан буён фаолият юритмоқда ва ишончли ҳамкор сифатида ўзини намоён этди.

1, 2, 3-эмиссиялар облигациялари муваффақиятли тўланди.

4-эмиссия 04.09.2001 йил RU304H0005T8 сони билан Қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш марказининг Самарқанд бўлимида рўйхатдан ўтказилган.

Бизга "Барака" УЛК, "Лафз-Барака" ШК, "Алп жамол банк" ХО АТБ ўз ишончини билдирадилар.

"ТС-Технология" облигациялари — бу ишончли кафолат ва доимий даромаддир!

Тошкент шаҳри, Ҳамид Олимжон майдони,
"Пойтахт" Бизнес мажмуи,
Ғарбий томон, 2-йўлак, Офис 29,30
Тел. 137-72-91, факс: 137-72-92
Самарқанд шаҳри, Амир Темур кўчаси, 222.
Тел. (3662) 22-09-54, 22-24-75
E-mail: tstech@tstech.uz

4837

Реклама ва эълонлар 136-09-25

ЖАҲОНДА ЭЛЕКТР УСКУНАЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БЎЙИЧА ПЕШҚАДАМ **Makita** КОРПОРАЦИЯСИ ЎЗБЕКИСТОНДА ЎЗ ФАОЛИЯТИНИ БОШЛАЙДИ ВА ҲАМКОРЛИККА ДИЛЕРЛАРНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ.

КАФОЛАТ. СЕРВИС ХИЗМАТИ.

- ✓ ПЕРФОРАТОРЛАР
- ✓ АВТОМАТИК БОЛҒАЛАР
- ✓ ЭЛЕКТР ДРЕЛЛАР
- ✓ ШУРУП БУРОВЧИЛАР
- ✓ МЕТАЛЛ ҚАЙЧИЛАР
- ✓ СИЛЛИҚЛАШ МАШИНАЛАРИ
- ✓ РАНДАЛАР
- ✓ ДИСКЛИ АРРАЛАР
- ✓ АККУМУЛЯТОРЛИ АСБОБЛАР

БАРЧА АСБОБЛАР ЕВРОСТАНДАРТГА МУВОФИҚ

Makita — СИФАТ ВА ИШОНЧЛИЛИК БЕЛГИСИ.

Тошкент ш., 700000, В. Малясов к., 3, 113 - 115 хон.
Тел.:(998-71) 120-68-36, 110-20-36, (998-712) 41-31-24.
E-mail: malvil@operamail.com

4574

Стадионда учрашгунча

Хажвия

Болтавой кириб келганда маҳалла оқсоқоли Хўрдаев ўз хаёлига ғарқ бўлиб ўтирган эди.

— Бемаврид келдимми, дейман-а, Милтиқбой ака? — деди Болтавой ийманиш ва хижолатпазлик билан. — Узр, мен...

— Бемавридинг нимаси, айни вақтида келдинг! — Хўрдаевнинг хира тортган чеҳраси бироз очилиб кетди. — Сен келишингдан сал олдинроқ телефон бўб қолди. «Ташкиллаштиринг, ташкиллаштиринг», деб қўйишмайди-да... Хай, гапир қани, бирор юмуш билан келдингми?

Болтавой каловланди, лекин «шунчаки» дейишга тили бормай, тўғридан-тўғри мақсадга кўча қолди.

— Милтиқбой ака, биласиз, жўжабирдай жонман. Ҳар сафар хотин ўғил туққанида, «ўғил кўрдик» деб бир қаричдан ўсаверган эканмиз. Ана энди буларнинг ҳар бирини уйлантираман деб бир қаричдан чўкиб боряпман.

— Яқинда тўй қилган эдинг-ку?

— Яна тўй бошлаб қўйдик. Шунга сиздан — маҳалла қўмитасидан ёрдам сўраб келдим, жон ака.

Хўрдаев Болтавой узатган аризага ҳафсаласизлик билан кўз қирини ташларкан, қулоғининг орқасини жимжилоғи ила қашиш баробарида аризани икки буклаб стол ғаладонига ташлади ва томдан тараша тушгандек савол берди.

— Футболга ишқибозлигинг борми?

— Нимайди?.. Унчалик эмасу, лекин унда-бунда болалар билан...

— Сўраганимки, бугун ўзимиззи футбол командамиз ўйнайди. Уларни руҳан қўллаб-қувватлаш мақсадида маҳаллалардан ишқибозларни ташкиллаштириб, стадионга олиб боришимиз керак. Агар стадионга ўнта ишқибоз йиғиб борсанг, аризангга шартта қўл қўйиб берардим-да, нима дединг?

— Хай, ана, мен сиз айтгандай ўнтасини олиб бордим, дейлик. Сиз буни қаердан биласиз?

— Буёғидан хавотир олма, — деди Хўрдаев Болтавойнинг соддалигидан завқ қилиб куларкан. — Олиб борган одамларингни стадионнинг дарвозаси олдида ўзим санаб оламан...

— Аризамга қачон қўл қўясиз?

— Эртаси куни. Бугун шу футболдан қутулиб олайлик.

— Майли, нима ҳам дердик.

— Унда, стадионда учрашгунча!..

... Эртаси куни эрталаб Болтавой маҳалла оқсоқолининг хонасига қатъий ишонч билан кириб келаркан, оқсоқол уни совуққина кутиб олди.

— Сени ёмон отлиқ қилмоқчи эмасман, — деди Хўрдаев жаҳли чиқаётганини яшириш мақсадида мулойимлик ила гап бошларкан. — Яхши, кеча ўнта эмас, ўн бешта одам олиб бординг, бунинг учун сенга мингдан-минг раҳмат! Лекин, иккинчи тайм бошланганда қаерда эдинг!

Болтавой оқсоқолга тик қарай олмай, кўзини ҳар ёққа олиб қочди.

— Ўша... ўзингиз кўрсатган жойга бориб ўтирдик... Ўйин жуда зўр бўлди...

Хўрдаев энди жаҳлини жиловлай олмади.

— Бекорларни айтибсан! — деди тутақиб. — Ўрнингда йўқ эдинг! Нимага алдайсан?

— Тўғри, — деди Болтавой ўзини оқламоқчи бўлиб, — ўрнимда йўқ эдим. Оборган одамларимга музқаймоқ ваъда қилган эдим. Танаффусда уларга ўша музқаймоқни олиб бердим. Сўнг қайтиб келсак, биз ўтирган ўриндиқларга бошқалар ўтириб олибди. Уларни безовта қилгимиз келмай, бошқа жой топиб, ўтириб олдик... Ўзингиз кўрдингиз-ку, иккинчи таймда одамлар янаям кўпайиб кетди...

Вазият шу даражага бориб етдики, ғазабдан Хўрдаевнинг бутун вужуди қалтирай бошлади.

— Уялмайсанми, маҳалла оқсоқолига ёлғон гапиришга?! Мен биламан-ку, иккинчи таймда стадионда йўқ эдинг!

— Нимага энди сизга ёлғон гапиришим керак, Милтиқбой ака? Мен стадионда эдим, фақат кўпчиликнинг ичидан мени тополмагансиз-да.

— Иккинчи таймда стадиондан сен тугул, нина тушиб кетса ҳам топса бўларди! Лекин сенинг қоранг кўринмади!

— Қанақасига?

— Шунақасига! Чунки, иккинчи таймда стадионда фақат маҳалла оқсоқолларидан бошқа ҳеч ким қолмаган эди-да!..

Болтавой қопқонга тушиб қолган сичқондек типирчиларкан, корачага мойил юзи кечки шафақ мисол қизара бошлади...

Илҳом ЗОЙИР.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат дон инспекцияси жамоаси инспекция бошлиғининг муовини **Собиржон НИЁЗОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди жамоаси жиноят ишлари бўйича Наманган вилоят судининг раиси **Рифқат ФАЙЗУЛИНнинг** вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзолари ва барча яқинларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Ҳукуматга қарашли бўлмаган «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси жамоаси Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Оила ва аёллар муаммолари комиссияси аъзоси Г. Йўлдошевага ўғли **Руфат ЙЎЛДОШЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 2815, 20397 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — Ю. ҲАМИДОВ.
Навбатчи муҳаррир — Қ. ЭШМАТОВ.
Навбатчи — Ҳ. КАРИМОВ.
Мусаҳҳиҳ — Ш. МАШРАББОЕВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[1] — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 21.00.
1 2 3 4 5 6